REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

Uprava za zaštitu kulturne baštine
Područni konzervatorski ured Split

KLASA: 612-08/26-01/2777
URBROJ: 532-05-06/3-26-2

Split, 29. listopada 2026.

ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO U SPLITU
Gundulićeva 29a, Split
n/r Ljiljana Vuličević Vidan,
zamjenica Županijske državne odvjetnice

PREDMET: status Arheološkog nalazišta Brzet kod Omiša
- očitovanje, daje se

Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Područni konzervatorski ured Split, na zahtjev Županijskog državnog odvjetništva u Splitu, potvrđuje da Arheološko nalazište Brzet kod Omiša ima svojstvo kulturnog dobra.
Svojstvo kulturnog dobra utvrđeno je rješenjem Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine KLASA: UP/I-612-08/12-06/0165, URBROJ: 532-04-01-01/6-12-1 od 16. srpnja 2012. g., temeljem tada važećeg Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99 i dr.).
Arheološko nalazište Brzet upisano je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod oznakom Z-5687.
Predmetno arheološko nalazište pojedinačno je zaštićeno kulturno dobro u smislu odredbe čl. 9., a u svezi čl. 5. st. 1. toč. 34. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 145/24, 151/25).
Ministarstvo kulture i medija dugi niz godina vršilo je ulaganja putem programa zaštite i očuvanja nepokretnih dobara u zaštitne radove istraživanja, restauracije, konzervacije, prezentacije ovog kulturnog dobra.

Pročelnica područnog ureda za konzervatorske poslove

dr. sc. Anita Gamulin

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE
UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
Klasa: UP/I-612-08/12-06/0165
Urbroj: 532-04-01-01/6-12-1
Zagreb, 16. srpnja 2012.

Ministarstvo kulture na temelju članka 12. stavak 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11 i 25/12) i članka 16. stavka 1. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske ("Narodne novine" 89/11), donosi

RJEŠENJE

1.

Utvrđuje se da **Arheološko nalazište Brzet kod Omiša,** ima svojstvo kulturnog dobra.

2.

Prostorne međe kulturnoga dobra iz točke 1. izreke ovoga rješenja određene su slijedećim katastarskim odnosno zemljišno- knjižnim česticama: k.č.1705 (odgovara z.k.č. dio 809/4 (zk.ul. 1057), dio 810/2 (zk.ul. 1057), dio 811/2 (zk.ul. 1057), dio 812/1(zk.ul. 1057), dio 815/3 (zk.ul. 1057), dio 813 (zk.ul. 1057), dio 815/1 (zk.ul. 1057), dio 829 (zk.ul. 1057), dio 816/1 (zk.ul. 749), dio 819/1, dio 818/1 (zk.ul. 672), dio 821/1 (zk.ul. 672), dio 1993/1, dio 824/1 (zk.ul. 1259), dio 1995/1 (zk.ul. 2166), dio 848 (zk.ul. 994), dio 849 (zk.ul. 994)), k.č. 1706 (odgovara z.k.č. dio 810/1 (zk.ul. 1337), dio 810/2 (zk.ul. 1057), dio 809/4 (zk.ul. 1057), dio 811/1 (zk.ul. 1337), dio 811/2 (zk.ul. 1057)), k.č. 1707 (odgovara z.k.č. dio 811/2 (zk.ul. 1057), dio 812/1 (zk.ul. 1057)), k.č. 1708 (odgovara z.k.č. dio 812/1 (zk.ul. 1057), dio 815/3 (zk.ul. 1057)), k.č. 1709 (odgovara dio 815/3 (zk.ul. 1057), dio 815/1 (zk.ul. 1057), dio 829 (zk.ul. 1057)), k.č. 1710 (odgovara z.k.č. dio 829 (zk.ul. 1057), dio 815/1 (zk.ul. 1057)) i dio 3824/1 (put) (odgovara dio z.k.č. 2028 (zk.ul. 74)), sve k.o. Omiš.

Katastarski izvaci Klasa: 935-06/12-01/28, Urbroj: 541-23-3-05/2-12-02 i 541-23-3-05/2-12-03 Područnog ureda za katastar Split, Ispostave Omiš u mjerilu M=1:1000 s ucrtanim prostornim međama sastavni su dio ovog rješenja.

3.

Za kulturno dobro iz točke 1. ovoga rješenja utvrđuje se slijedeći sustav mjera zaštite:

- Arheološko nalazište „Brzet" kod Omiša obuhvaća utvrđen i potencijalni areal arheoloških nalaza. Na području arheološkog nalazišta koji je utvrđen kao kulturno dobro i unutar prostornih međa određenih rješenjem, bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela, nisu dozvoljeni radovi koji bi mogli narušiti integritet lokaliteta. Građevinskim radovima obavezno prethode zaštitna arheološka istraživanja, a na temelju rezultata istraživanja odlučit će se o daljnjem tretmanu lokacije, odnosno o odobrenju ili zabrani građevinskih radova, uz uvjet očuvanja nepokretnih arheoloških nalaza, krajobraznog karaktera i harmoničnog sklada cjeline. Ovisno o nalazima i značenju otkrivenog, u daljnjem postupku, može se zatražiti izmjena projekta u svrhu zaštite nalaza ili njihove moguće prezentacije. Bez traženja prethodnog odobrenja nadležnog tijela, vlasnik (imatelj) kulturnog dobra može obrađivati tlo do dubine 20 cm, radi sadnje jednogodišnjih poljoprivrednih kultura.
- Ako se prilikom dopuštenih radova eksploatacije područja arheološkog lokaliteta nađu ostaci građevina ili predmeti, nalaznik je dužan o tome obavijestiti nadležno tijelo i nadležni muzej, a predmete predati nadležnom muzeju.
- Istraživanje lokaliteta i iskapanje nalaza dopušteno je samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela i uz uvjet da se svi nalazi nakon dovršenih istraživanja i iskapanja stručno konzerviraju, a pokretni nalazi predaju na čuvanje nadležnom muzeju.
- Predmetno kulturno dobro ili njegovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz članka 36.-40. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

4.

Predmetno kulturno dobro s prostornim međama iz točke 2. izreke ovoga rješenja upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-5687, a upis će se objaviti u "Narodnim novinama".

5.
Ovo će se rješenje dostaviti nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

6.
Žalba ne odgađa izvršenje ovoga rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Arheološko nalazište „Brzet“ kod Omiša pronađeno je sredinom 2004. godine prilikom proširenja igrališta ispred Paviljona A hotela „Brzet“ u Omišu. Tada su nađeni dio poklopca sarkofaga i zidovi nepoznate građevine. Arheološkim istraživanjima ustanovljeno je da se radi o jednobrodnoj starokršćanskoj crkvi, dužine oko 20 m, orijentiranoj sjeverozapad-jugoistok. S unutrašnje strane je prostrana apsida sa subselijom koja je u sjevernom dijelu prekinuta naknadno podignutim grobom. Na sjeverni transept nastavljaju se dvije manje prostorije. U istočnoj prostoriji su zidovi očuvani do visine prozora, a pronađena je i potpuno očuvana podnica. Zidovi u sjevernom dijelu crkve očuvani su do visine od 160 cm. Dosadašnjim istraživanjima otkriven je i narteks iz kojeg se ulazilo u crkvu, a pod mu je bio prekriven kvadratnim opekama kao i brod crkve. Ispod nivoa poda pronađena su tri sarkofaga. Od kamenog crkvenog inventara tu su pronađeni: ulomak reljefa oltarne pregrade s križem unutar vijenca, potpuno sačuvan impost kapitela, ulomak stupa te ulomak prozorske tranzene, a od nalaza u ostalom dijelu crkve treba izdvojiti i kapitel oltarne pregrade, ulomak plitkog reljefa s prikazom haste križa te brojne ulomke staklenih svjetiljki u obliku lijevka i kasnoantičke keramike. Istraživanjima 2011. godine unutar baptisterija, na jugozapadnom dijelu nalazišta, otkriven je ostatak krsnog zdenca oslikan crvenim i plavim linijama. Zidni oslici nalaze se i na zidovima transepta. Uokolo i uz samu crkvu nalazi se groblje koje bi trebalo utvrditi budućim arheološkim istraživanjima. Predio Brzet u Omišu nosi ime po istoimenom potoku na kojem su se nekad nalazile mlinice. Hotelsko naselje je sagrađeno 1962. godine. Jedini podatak u literaturi, koji se, vjerojatno, odnosi na ovu crkvu donosi S. Kovačić koji navodi dokument iz 1527. godine u kojem se govori o crkvi sv. Eufemije uz obalu. Tlocrtnom dispozicijom, potkovastom apsidom te ukrasnim elemetima (kamena plastika i freske) crkva u Brzetu podsjeća na ranokršćansku crkvu u uvali Lovrečina na otoku Braču te predstavlja najvažniji nalaz starokršćanskog perioda, zadnjih desetljeća u Dalmaciji.

Na osnovu iznesenih činjenica Stručno povjerenstvo za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra, na sjednici održanoj 16. svibnja 2012. utvrdilo je da **Arheološko nalazište Brzet kod Omiša**, ima svojstvo kulturnog dobra u smislu članka 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, te se sukladno članku 12. stavak 4. istog Zakona određuje upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara (točka 4. izreke rješenja).

Prostorne međe kulturnog dobra (točka 2. izreke rješenja), sustav mjera zaštite (točka 3. izreke) i obveza dostavljanja rješenja nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama (točka 5. izreke ovog rješenja) određeni su sukladno članku 12. Stavak 2. i 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Sukladno članku 12. stavak 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara žalba protiv ovog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu kulture u roku od 15 dana od dana primitka ovoga rješenja. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 7. stavku 1. točka 19. Zakona o upravnim pristojbama (“Narodne novine” broj 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10 i 126/11), ne plaća upravna pristojba.

POMOĆNIK MINISTRICE

Zlatko Uzelac

Republika Hrvatska – Ministarstvo kulture – Zagreb

Dostaviti:

1. AUDIO, I. Lučića 6, 10 000 Zagreb (s povratnicom)
2. Palaveršić Rosa, Brzet 12, 21 310 Omiš (s povratnicom)
3. Marić Daša, I. Gundulića 10, 21 000 Split (s povratnicom)
4. Marić Irče dj. Marić, I. Gundulića 10, 21 000 Split (s povratnicom)
5. DV korisnik Oour- Dalma Hoteli, Put Skalica 4, 21 310 Omiš (s povratnicom)
6. Grad Omiš, Ured gradonačelnika, Trg kralja Tomislava 5/I, 21 310 Omiš (s povratnicom)
7. Grad Omiš, Trg kralja Tomislava 5/I, 21 310 Omiš- **na oglasnu ploču** (s povratnicom)
   - **Palaveršić Nikola pok. Mate, Omiš**
   - **Pivčević Milka ž. Jure**
   - **Šaban Ljubo**
   - **Bekavac Zlata ud. Milorada**
   - **Šaban Zvonko**
   - **Sonjara Liza ž. Ivana**
8. Splitsko-dalmatinska županija, Uprava za prostorno uređenje, stambeno komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Ispostava Omiš, Trg kralja Tomislava 5, 21 310 Omiš (s povratnicom)
9. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Split, Ispostava Omiš, Trg kralja Tomislava 5, 21 310 Omiš
10. Općinski sud u Splitu, Stalna služba u Omišu, Odjel za zemljišne knjige, Trg kralja Tomislava 5, 21 310 Omiš
11. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine
    - Konzervatorski odjel u Splitu, Porinova 2, 21 000 Split
    - Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, ovdje
    - Pismohrana, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA
PODRUČNI URED ZA KATASTAR SPLIT
ISPOSTAVA OMIŠ, Trg Kralja Tomislava 5
21310 Omiš, tel/fax 021-862-126

1705,1706,1707,1708,1709,1710,1712,
3838,3824/1
Numeracija po upisu u katastar

nisu uskl.
Numeracija po oznakama zemljišne knjige

Kopija katastarskog plana

mjerilo 1:1000

K.O. OMIŠ
Kat. plan br. 24

Katastarska pristojba naplaćena u iznosu
0,00 kn

zavedena pod broj
KLASA: 935-06/ 12-01/28
UR. BR.: 541-23-3-05/ 2-12-02

Omiš, dne 16.01.2012.god.

Izradi-o/la: Danijela Lukin Novaković ing. geod.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA
PODRUČNI URED ZA KATASTAR SPLIT
ISPOSTAVA OMIŠ, Trg Kralja Tomislava 5
21310 Omiš, tel/fax 021-862-126

1705,1711,1712,3838,3824/1
Numeracija po upisu u katastar

nisu uskl.
Numeracija po oznakama zemljišne knjige

Kopija katastarskog plana

mjerilo 1:1000

K.O. OMIŠ
Kat. plan br. 24

Katastarska pristojba naplaćena u iznosu
0,00 kn

zavedena pod broj
KLASA: 935-06/ 12-01/28
UR. BR.: 541-23-3-05/ 2-12-03

Omiš, dne 16.01.2012.god.

Izradi-o/la Danijela Lukin Novaković ing. geod.

REGISTARSKI LIST

Opći i registarski podaci

0

- **Kulturno dobro:** **Arheološko nalazište Brzet**
- Vrsta: Arheološko kulturno dobro
- Klasifikacija: zona/nalazište: Arheološka - kopnena arheološka

Registarski podaci

- Lista: Lista zaštićenih kulturnih dobara
- Registarski broj: Z-5687
- Pravni status: Zaštićeno kulturno dobro
- UNESCO:
- Datum upisa: 16.07.2012.
- Datum isteka:

DATUM RJEŠENJA	KLASA	URUDŽBENI BROJ
26.5.2006.	UP/I-612-08/06-05/7533	532-04-18/23-06-1
16.7.2012.	UP/I-612-08/12-06/0165	532-04-01-01/6-12-1

Prostorni podaci

- Naselje i adresa: Omiš, BRZET 13
- Grad/općina: OMIŠ
- Županija: Splitsko-dalmatinska županija
- Otok:
- Nadležni konzervatorski ured/služba: Područni konzervatorski ured Split za područje Splitsko-dalmatinske županije
- Opisna adresa i geografski smještaj: Omiš,

Datacija

TIP DATACIJE	DATACIJA	RAZDOBLJE	KULTURA / STILSKO RAZDOBLJE
Vremenski raspon	4 st. n.e. - 6 st. n.e.		

Skraćeni opis dobra

Arheološko nalazište „Brzet" kod Omiša pronađeno je sredinom 2004. godine prilikom proširenja igrališta ispred Paviljona A hotela „Brzet" u Omišu kada se naišlo na dio poklopca sarkofaga i zidove nepoznate građevine. Arheološkim istraživanjima ustanovljeno je da se radi o jednobrodnoj starokršćanskoj crkvi, dužine oko 20 m, orijentiranoj sjeverozapad-jugoistok. S unutrašnje strane je prostrana apsida sa subselijom koja je u sjevernom dijelu prekinuta naknadno podignutim grobom. Na sjeverni transept nastavljaju se dvije manje prostorije. U istočnoj su zidovi sačuvani do visine prozora, a pronađena je i potpuno očuvana podnica. Inače, zidovi u sjevernom dijelu crkve sačuvani su do visine od 160 cm. Dosadašnjim istraživanjima otkriven je i narteks iz kojeg se ulazilo u crkvu, a pod mu je bio prekriven kvadratnim opekama kao i brod crkve. Ispod nivoa poda pronađena su tri sarkofaga. Od kamenog crkvenog inventara tu su pronađeni: ulomak reljefa oltarne pregrade s križem unutar vijenca, potpuno sačuvan impost kapitel, ulomak stupa te ulomak prozorske tranzene, a od nalaza u ostalom dijelu crkve treba izdvojiti i kapitel oltarne pregrade, ulomak plitkog reljefa s prikazom haste križa te brojne ulomke staklenih svjetiljki u obliku lijevka i kasnoantičke keramike. Istraživanjima 2011. godine unutar baptisterija, na jugozapadnom dijelu

nalazišta, otkriven je ostatak krsnog zdenca oslikan crvenim i plavim linijama. Zidni oslici nalaze se i na zidovima transepta. Uokolo i uz samu crkvu nalaze se groblje čiji areal bi se trebao utvrditi budućim arheološkim istraživanjima. Predio Brzet u Omišu nosi ime po istoimenom potoku na kojem su se nekad nalazile mlinice, a hotelsko naselje je sagrađeno 1962. godine. Inače jedini podatak u literaturi, koji se, vjerojatno, odnosi na ovu crkvu donosi S. Kovačić koji navodi dokument iz 1527. godine u kojem se govori o crkvi Sv. Eufemije uz obalu. Inače tlocrtnom dispozicijom, potkovastom apsidom te ukrasnim elemetima (kamena plastika i freske) crkva u Brzetu podsjeća na ranokršćansku crkvu u uvali Lovrečina na otoku Braču te predstavlja najvažniji nalaz starokršćanskog perioda, zadnjih desetljeća, u Dalmaciji.